

**Міністерство освіти і науки України
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

**ПРАКТИКУМ
«АВТОРСЬКІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки доктор філософії
(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 освіта/педагогіка
(шифр і назва напрямку)

спеціальностей 014.11 середня освіта (фізична культура), 017 Фізична
культура і спорт
(шифр і назва спеціальності)

Львів

Навчальна програма з дисципліни Практикум «авторські педагогічні технології» для підготовки здобувачів освіти ступеня доктора філософії галузі знань: 01 освіта/педагогіка, спеціальності 014.11 середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 017 Фізична культура і спорт.

2 семестр.

Розробник: доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Криштанович С. В.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від “__”серпня 202__ року № _

Завідувач кафедри

педагогіки та психології

доцент, кандидат педагогічних наук _____ Соловйов В.Ф.

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету Педагогічної освіти

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету П та ЗО

Протокол від “_____” _____ 202__ року № _____

Голова _____
(підпис)

(_____
(прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

В умовах реформування системи вищої освіти України набуває актуальності проблема професійної підготовки фахівців. Її розв'язання полягає у відродженні українським суспільством національної ідеї, відкритості зарубіжному досвіду, утіленні перспективних технологій розвитку, навчання, викладання у ЗВО, що об'єктивно потребує підвищення вимог до освітньої системи, до якісних освітніх послуг та професійної підготовки фахівців високої кваліфікації. У даному процесі актуальності та суттєвого значення набувають методика, методи, технології та техніки викладання дисциплін у ЗВО, що, в свою чергу, доцільність такої навчальної дисципліни, як Практикум «авторські педагогічні технології».

Навально-виховний процес у закладі вищої освіти суттєво відрізняється від шкільного акцентуванням на оволодіння методами самостійної освітньої та науково-дослідної діяльності, переходом освіти в самоосвіту, а також самостійністю регуляції майбутніми магістрами своєї поведінки та наявністю системи ціннісних орієнтирів, які вже склалися. Вивчення дисципліни Практикум «авторські педагогічні технології» передбачає підготовку національної інтелігенції, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різнобічний розвиток особистості науково-педагогічного працівника та майбутнього доктора філософії.

Програма вивчення навчальної дисципліни Практикум «авторські педагогічні технології» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії галузі знань: 01 освіта/педагогіка, спеціальності 014.11 середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 017 Фізична культура і спорт.

Предметом вивчення дисципліни Практикум «авторські педагогічні технології» є теорії, методи, технології навчання у вищій школі, сучасні тенденції розвитку педагогіки та психології, інноваційні методи навчання, навчальні платформи, розробка нових навчальних технологій.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни Практикум «авторські педагогічні технології» є розуміння здобувачами сутності, закономірностей, тенденцій та перспектив розвитку педагогічного процесу (освіти) у ЗВО; ознайомлення з формами і методами навчання та виховання за сучасними педагогічними технологіями, які необхідні майбутньому викладачу для творчого планування навчального процесу.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни є:

– формування знань про сучасну систему освіти в Україні та тенденцій її розвитку в європейському просторі;

– здатність аналізувати теоретичні основи методики викладання у вищій школі, демонструвати глибокі знання закономірностей, принципів та методів навчання у вищій школі;

– знайомство з інноваційними педагогічними технологіями;

– формування педагогічної майстерності, психологічно-морального образу педагога;

– здатність проектувати новий навчальний зміст, освітні технології і конкретні методики навчання в тому числі на засадах педагогічної інтегративності.

1.3. Результати навчання даної дисципліни:

знати:

– основи педагогічних технологій – поняття, класифікації, концептуальні ідеї, цільові орієнтації, особливості змісту;

– основні педагогічні технології, особливості їх використання;

– систему знань і уявлень про закони, принципи й методи виховання й навчання у ЗВО;

вміти:

– доцільно використовувати педагогічні технології в конкретній ситуації навчання й виховання;

– застосувати базові психолого-педагогічні знання щодо пошуку раціональних технологічних форм і методів навчання та вміння поєднати їх з вимогами й можливостями сучасної вищої школи;

– володіти сучасними та ефективними методиками організації навчально-виховного процесу;

– складати конспекти навчального заняття з використанням педагогічних технологій та знати структуру сучасного заняття у ЗВО.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні набути такі програмні компетентності:

загальні:

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, критичного оцінювання, переосмислення, застосовування знань у варіативних практичних ситуаціях;

– здатність використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології;

- здатність генерувати нові ідеї, виявляти та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- здатність використовувати системний підхід до аналізу процесів і явищ, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

спеціальні:

- здатність інтерпретувати фундаментальні знання сфери фізичної культури і спорту до конкретної проблемної ситуації;
- здатність здійснювати підготовку фахівців у сфері фізичної культури та спорту в системі вищої освіти;
- здатність здійснювати підготовку навчально-методичного контенту, текстів навчальних та наукових видань у сфері фізичної культури та спорту;
- здатність використовувати комп'ютерні технології для вирішення завдань наукового дослідження у сфері фізичної культури та спорту;
- здатність конструктивно та ефективно працювати у науковій та професійній групі. Знати про стимули та бар'єри в ефективній командній роботі. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Педагогіка та психологія вищої школи» передбачає володіння здобувачами освіти базових знань навчальних дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Менеджмент», «Соціологія» та ін.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни Практикум «авторські педагогічні технології»

Тема 1. Педагогічні технології на основі особистісної орієнтації

Технології засновані на випереджувачому фіксованому інтелектуальному розвитку студента. Технології пріоритетного розвитку емоційно-чуттєвої сфери. Технології пріоритетного розвитку практичного мислення, трудових умінь і навичок. Технології духовно-морального становлення особистості.

Тема 2. Традиційне навчання (самостійне вивчення)

Подача навчального матеріалу лекційним методом: лекція як форма навчального процесу, історія становлення лекції. Різновиди лекції та їх особливості. Найбільш вживані види та форми проведення лекції в сучасному ЗВО. Етапи підготовки до лекції. Вимоги до проведення лекції. Етапи проведення лекції. Модель аналізу лекції, критерії, на які слід звернути увагу в оцінці лекції. Опрацювання (засвоєння навчального матеріалу) на семінарських, практичних, лабораторних заняттях. Перевірка результатів засвоєння знань у формі заліку, іспиту.

Тема 3. Інформаційні технології навчання (самостійне вивчення)

Загальна характеристика інформаційних технологій навчання. Переваги гіпертексту й електронного підручника над традиційним підручником. Застосування комп'ютерних технологій як інструментів пізнання. Комп'ютеризація і розвиток креативності студента. Дидактичні можливості інформаційних технологій.

Тема 4. Технології дистанційного навчання

Особливості технологій дистанційного навчання. Використання комп'ютерних телекомунікацій у вищій освіті. Проектування і реалізація навчання в мережі Інтернет і Інтранет. Принципи дистанційної освіти.

Тема 5. Модульні технології як відкриті системи навчання

Особливості модульних технологій – застосування методу згорнутих інформаційних структур. Модульно-тьюторна система підготовки спеціалістів. Критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель. Технологія повного засвоєння.

Тема 6. Технології дослідницького (евристичного) навчання

Вступні зауваження до характеристики дослідницького (евристичного) навчання. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання. Варіанти технологій навчання, заснованих на навчальному дослідженні студента. Педагогічні технології, форми і методи евристичного навчання. Висновки: переваги і перспективи дослідницького (евристичного) навчання.

Тема 7. Можливості застосування технологій розвиваючого навчання (самостійне вивчення)

Головний психологічний елемент системи розвиваючого навчання – навчальна діяльність. Проблема вибору системи розвиваючого навчання для вищої школи. Основні риси педагогічної системи Ельконіна-Давидова. Взаємозв'язок провідних форм діяльності.

Тема 8. Інтерактивні технології навчання

Особливості імітаційних технологій навчання. Принципи імітаційних технологій навчання. Інноваційні лекційні форми. Феномен TED- лекції та досвід його трансформації в освітній практиці. Ігрові технології навчання. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання. Дискусійні технології навчання. Варіанти технологій навчання у співробітництві. Технологія педагогічного спілкування.

Тема 9. Педагогічні основи керування розвитком особистості студента через освітнє середовище вищого навчального закладу (самостійне вивчення)

Загальні підходи до особистісного і професійного розвитку студента через освітнє середовище. Структура і типологія освітніх середовищ. Проектування компонентів освітнього середовища. Продукування результатів освітнього середовища. Значення сетингів для особистісного і професійного розвитку студента.

Тема 10. Сучасна освітня ситуація і ефективне навчання лідерству в сучасній вищій школі (самостійне вивчення)

Сучасна освітня ситуація (криза освіти). Необхідність вчитися по-новому. Ефективне навчання лідерству в сучасній вищій школі.

Тема 11. Технологія проєктного навчання (метод проєктів)

Мета технології проєктного навчання. Алгоритм технології проєктного навчання та структура діяльності учня чи студента і педагога. Телекомунікаційні проєкти. Вимоги до організації проєктивної освіти.

Тема 12. Тренінг комунікативних навичок: нейролінгвістичне програмування (НЛП) в роботі викладача

Базові комунікативні навички. Вплив з використанням А ресурсів. Вплив в А–В комунікації. Використання В ресурсів. Правила педагогічної підтримки. Техніка В впливів. В-взаємодії в складних ситуаціях.

3. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання аспіранти виконують у формі підготовки доповідей, рефератів, тестових завдань, мультимедійних презентацій за наступними темами:

1. Дати характеристику консультації як форми організації навчального процесу. Класифікація консультацій.
2. Визначити функції консультації, залежно від форми організації занять (консультація до семінарського заняття, консультація до практичного заняття, консультації до екзаменів).
3. Охарактеризуйте зміст консультативної роботи викладача - керівника курсової, дипломної, магістерської роботи.
4. Визначити в чому полягає значення самостійної роботи аспіранта вищого навчального закладу.
5. Дайте характеристику основних видів самостійної роботи аспіранта при вивченні дисциплін.
6. Розкрийте зміст та запропонуйте кілька форм проведення семінарських занять з дисциплін, що вивчаються з використанням інтерактивних технологій навчання.
7. Визначити в чому полягає наступність у змісті та структурі практичних занять з курсу дисциплін.
8. Розробити кілька варіантів плану практичного заняття до однієї теми курсу дисципліни, що вивчається з урахуванням технології ситуаційного навчання (кейс-методу).
9. Обґрунтуйте власне уявлення про характер розвиваючого навчання і організацію навчального процесу у вищій школі щодо вивчення дисциплін.
10. Визначити, в чому полягає проєктування і реалізація навчання в мережі Інтернет і Інтранет.
11. Запропонуйте загальну характеристику видів практичних занять з урахуванням інтерактивних методів навчання.

Мультимедійна презентація

1. Розробити структуру і зміст однієї TED- лекції (за вибором аспіранта).

2. Розробити структуру і зміст одного семінарського заняття (за вибором аспіранта).

3. Розробити структуру і зміст одного практичного заняття з урахуванням інтерактивних технологій з курсу (за вибором аспіранта).

4. Розробити структуру і зміст лекції до одного з предметів (за вибором аспіранта).

5. Розробити структуру і зміст кількох самостійних занять з одного предмету (за вибором аспіранта).

4. Методичне забезпечення

1. Силабуси.

2. Навчальна програма з дисципліни.

3. Робоча програма з дисципліни.

7. Залікові вимоги з дисципліни.

8. Порядок оцінювання результатів навчання.

9. Інструктивно-методичні матеріали до лекційних занять (лекції, презентації, ілюстративний матеріал тощо).

10. Запитання до тестового контролю знань студентів з використанням ПЕОМ.

11. Завдання для виконання письмових модульних робіт (якщо передбачено програмою).

12. Екзаменаційні (залікові) білети з дисципліни.

5. Критерії оцінювання успішності навчання та засоби діагностики

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування,
- тестування,
- експрес-контролю,
- контролю засвоєння навчального матеріалу,
- запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Семестровий залік полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, що проводиться як контрольний захід.

Розподіл балів, які отримують студенти при здачі заліку

Поточне тестування та самостійна робота												Підс. тест	Сума
Змістовий модуль													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68- 74	D	задовільно	
61 - 67	E		
35 - 60	F _X	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За результатами всіх набраних балів кожному здобувачеві освіти виставляється кількість балів від 0 до 100, оцінка за чотирибальною національною шкалою і за шкалою ECTS.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання модульного контролю виконуються у визначені робочої програмою терміни. При виконанні завдань з порушенням графіку без поважних причин (змагання, навчально-тренувальні збори, хвороба тощо), оцінка не перевищує 75% від максимальної.

Впродовж навчального семестру здобувач може отримати до 100 балів, з них відповіді на семінарах - 0-30 балів; самостійні роботи – 0-20 балів. Підсумковий тест – 0-40 балів.

6. Рекомендована література

Основна

1. Баханов К. Що таке технологія навчання / К. Баханов // Шлях освіти. – 1999. – № 3. – С. 23–25.
2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання: шляхи реалізації / Іван Бех // Рідна школа. – 1999. – № 12. – С. 13–16.
3. Буркова Л. Технології в освіті / Л. Буркова // Рідна школа. – 2001. – № 2. – С. 18–19.
4. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід: (дидактичний аспект): Для працівників від. освіти, кер. та вчителів шкіл, студентів / Ю. В. Васьков. – Х.: Скорпіон, 2000. – 120 с.
5. Ващенко Г. Загальні методи навчання / Григорій Ващенко. – К. : Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
6. Гуревич Р. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. – 348 с
7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 448 с.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2013. – С. 370.
9. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Вид. група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
10. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога : навч. посібник для ВНЗ / Л. М. Завацька. – К. : Вид. дім «Слово», 2008. – 240 с.
11. Інтерактивні вправи та ігри. – Харків : Вид. група «Основа», 2009. – 144 с. – (Серія «Адміністратору школи»).
12. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: [метод. посібн.] / уклад. О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А. П. Н., 2002. – 136 с.
13. Інформаційні технології і засоби навчання : збірник наукових праць / За ред. В. Ю. Бикова, Ю. О. Жука / Інститут засобів навчання АПН України. – К. : Атіка, 2005. – 272 с.
14. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей / Дейл Карнегі. – К. : Видавництво ЦК ЛКСМУ «Молодь», 1990. – 168 с.
15. Кацинська Л. Л. Технології виховного процесу / Л. Л. Кацинська, М. П. Кривко. – Рівне, 1997. – 94 с.
16. Кашлев С. С. Современные технологии педагогического процесса : пособие для педагогов / С. С. Кашлев. – Мн. : Выш. шк., 2002. – 95 с.
17. Кашлев С. С. Технология интерактивного обучения / С. С. Кашлев. – Мн. : Белорусский вересень, 2005. – 196 с. – (Педагогика, обращенная в завтра).

18. Коменський Я. А. Велика дидактика : Вибрані педагогічні твори. – Т. 1. Велика дидактика / Я. А. Коменський [під ред. А. А. Красновського]. – К. : Радянська школа, 1940. – 248 с.
19. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Наказ міністерства освіти і науки України № 912 від 1 жовтня 2010 р.] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.education-inclusive.com/143-2/>
20. Макаренко В. М. Як опанувати технологію формування критичного мислення / В. М. Макаренко, О. О. Туманцова. – Х. : Вид. група «Основа» : «Тріада +», 2008. – 96 с.
21. Нісімчук А. С. Педагогічна технологія : [підручник] / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, І. О. Смолюк. – К. : Четверта хвиля, 2003. – 164 с.
22. Освітні технології : [навч.-метод. посібник] / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К.: А. С. К., 2001. – 256 с.
23. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПШ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПШ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
24. Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології : інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти / І. П. Підласий. – К. : Вид. дім «Слово», 2004. – 616 с.
25. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання / Олена Пометун. – К. : А. С. К., 2007. – 144 с.
26. Портфоліо як засіб оцінювання особистих досягнень учнів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-4E5C030C3CF87/list211469C1327>
27. Практикум з курсу «Сучасні педагогічні технології» : [навчально-методичний посібник / укл. Солова В. М., Яковець Н. І., Мушенюк Т. А.; за заг. ред. Н. І. Яковець]. – Ч. 1. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2006. – 197 с.
28. Практикум з курсу «Сучасні педагогічні технології» : [навчально-методичний посібник / укл. Солова В. М., Яковець Н. І., Мушенюк Т. А.; За заг. ред. Н. І. Яковець]. – Ч. 2. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2006. – 219 с.
29. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології: [навч. посібник] / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.
30. Радчук Г. К. Аксіопсихологія вищої школи : монографія / Галина Радчук. – Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2014. – 380 с.
31. Русова С. Дидактика / Софія Русова. Вибрані педагогічні твори : У 2 кн. – Кн. 2 / За редакцією Є. І. Коваленко; Упоряд., прим. Є. І. Коваленко, І. М. Пінчук. – К. : Либідь, 1997. – С. 134–300.
32. Русова С. Національна школа / Софія Русова. Вибрані педагогічні твори : У 2 кн. – Кн. 1 / За редакцією Є. І. Коваленко; Упоряд., прим. Є. І. Коваленко, І. М. Пінчук. – К. : Либідь, 1997. – С. 83–85.

33. Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / укладач О. Є. Антонова. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2011. – 104 с.

34. Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології : навч.-метод. посібник для керівників шкіл, вчителів, класних керівників, вихователів, слухачів ІПО / Г. І. Сорока. – Харків : Веста :Видавництво «Ранок», 2002. – 128 с.

35. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2013. – 220 с.

36. Сухомлинський В. О. Народження громадянина : вибрані твори в п'яти томах / В. О. Сухомлинський. – Т. 3. – К. : Радянська школа, 1977. – С. 283–582.

37. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором : вибрані твори в п'яти томах / В. О. Сухомлинський. – Т. 4. – К. : Радянська школа, 1977. – С. 393–626.

38. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям : вибрані твори в п'яти томах / В. О. Сухомлинський. – Т. 3. – К. : Радянська школа, 1977. – С. 7–279.

39. Тарадайник В. М. Використання інформаційно-соціального середовища розвитку обдарованої дитини : посібник /В. М. Тарадайник. – К. : Інститут обдарованої дитини, 2014. – 68 с.

40. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.

41. Тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. І. М. Забіяка]. – К. : Арій, 2007. – 512 с.

42. Трайнев В. А. Информационные коммуникационные педагогические технологии (обобщения и рекомендации) : Учеб. пособие. / В. А. Трайнев, И. В. Трайнев. – М. : Изд.-торг.корпорация «Дашков и К», 2004. – 280 с.

43. Трейси Б. Достижение максимума / Брайан Трейси. Пер. с англ. В. Ф. Волченков. – 2-е изд. – Мн. : ООО «Попурри», 2002. –368 с. – (Серия «Успех»).

44. Туріщева Л. В. Психологія управління / Л. В. Туріщева. Психологічний портрет учителя / В. П. Мушинський. – Х. : Вид. група «Основа, 2005. – 160 с. – (Б-ка журн. «Управління школою»; Вип. 9 (33)).

45. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посібн. /М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – К. : Академвидав, 2012. – 224 с. –(Серія «Альма-матер»).

46. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

47. Швай Р. І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі: навчальний посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018.–112с.

48. Юридичний довідник керівника / Упоряд. О. Смирнов. –К. : Вид. дім «Шкіл. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2005. – 120 с.

49. Янишин О. Медіаосвітні технології як спосіб упровадження ідей Болонського процесу / Ольга Янишин. – Вища освіта України. – 2010. – № 4. – С. 48-54.

50. Янкович О. І. Освітні технології в історії вищої педагогічної освіти України (1957–2008) : монографія /Олександра Янкович. – Тернопіль : Підручники та посібники, 2008. – 320 с.

51. Янкович О. І. Освітні технології у короткому викладі /О. І. Янкович, Л. М. Романишина, М. М. Бойко, Н. М. Лупак, Л. М. Паламарчук. – Тернопіль :Астон, 2013. – 160 с.

52. Яновицька О. В. Нова дидактика і 1000 дрібниць : Пер. з рос. / О. Яновицька, М. Адамський. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. – 112 с. – (Б-ка «Шк. світу»).

Інформаційні ресурси

53. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

54. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

55. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

56. Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua <http://www.psy.msu.ru>, <http://psylib.kiev.ua/>; www.psychology.net.ru; www.openweb.ru; www.myword.ru <http://lib.ru.if.ua>. – Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

57. <http://hklіb.npu.edu.ua/>- Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

58. <http://www.koob.ru/>- електронна бібліотека «Куб».

59. <http://upsihologa.com.ua/>- портал професійних психологів України «У психолога».

60. Нагаєв В. М. Конфліктологія. Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2004. – 198 с. // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008959.pdf>